

43 — Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Húnavatnssýslu — um kostnað
28. marz hreppstjóra til embættisbóka og ritfanga Í brjefi frá 1. þ. m. hafið þjer herra sýslu-
maður gjört þá fyrirspurn, hvort nokkuð sje því til fyrirstöðu, að kostnaður til embættis-
bóka og ritfanga hreppstjóra verði greiddur af hlutadeigandi sveitarsjóði.

Fyrir því vil jeg tjá yður, að með því að það samkvæmt tillögum amtsráðanna
var fyrirskipað í 47. grein hreppstjórareglugjörðarinnar, að embættisbækur hreppstjóra
skuli kostaðar úr sýslusjóði, verður ekki að svo komnu lagt fyrir hreppsnefndirnar að
greiða þenna kostnað, og býst jeg við, að þjer hlutizt til um, að bækur þessar verði
útvegaðar á kostnað sýslusjóðsins handa hreppstjórum þeim, er undir yður eru skipaðir,
að svo miklu leyti, sem þær ekki þegar nú eru til. Aptur á móti er ekkert því til fyrir-
stöðu, að það verði falið hinum einstöku hreppsnefndum að veita hreppstjórum hæfilegt
endurgjald fyrir hinn árlega kostnað þeirra til ritfanga.

44 — Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Skagafjarðarsýslu um lán til að
31. marz byggja barnaskóla — Samkvæmt tilmælum yðar herra sýslumaður í þóknanlegu brjefi
frá 4. þ. m. samþykktist hjer með, að hreppsnefndin í Saudárhreppi fái úr viðlagasjóði
landsins, ef fje verður fyrir hendi, þegar þess er leitað, 1000 kr. lán það til að byggja
barnaskólahús, er sýslunefndin í Skagafjarðarsýslu hefir veitt samþykki sitt til, að
hreppsnefndin taki gegn 4% ársleigu og með þeim skilmálum, að í vexti og afborgun af
láninu greiðist árlega í 28 ár 6% af hinni upprunalegu upphæð lánsins.

45 — Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður og vesturumdæminu um fram-
16. apríl færzslusveit lausamanns — Með brjefi yðar, herra amtmaður, frá 28. febr. þ. á. meðtók jeg
ítarlegri skýringar viðvíkjandi málinu um endurgjald frá Álptaneshreppi á því, sem
Grímsneshreppur hefir lagt með Ingimundi nokkrum Sturlusyni, er andaðist 5. júlí 1879
eptir að hafa það af sveit frá því á árinu 1870; en með úrskurði yðar frá 18. desbr.
1877, sem báðir hrepparnir hafa áfrýjað, var Álptaneshreppur skyldaður til að endur-
gjalda Grímsneshreppi það, sem á árunum 1876—77 eptir rjettum reikningi hafði verið
lagt með tjeðum þurfamanni og að annast hann eptirleidis.

Ingimundur sá, er hjer røðir um, var fæddur í Grímsneshreppi 1790, og bjó
þar þangað til í fardögum 1839, þá sleit hann samvistum við konu sína og fluttist með
einu barni þeirra suður á Álptanes, og hefir hann fyrir rjetti skýrt frá, að hann þar
eptir hafi dvalið á 2 heimilum í Álptaneshreppi 19 ár samfleitt sem sjómaður «sjálfs
sín», haft þar eigur sínar, róið á vertíðunum en á sumrin farið í kaupavinnu optast
austur í Biskupstungur. Af hálfu Álptaneshrepps hefur því verið haldið fram, að þessi
dvöl Ingimundar í Álptaneshreppi væri ónóg til að gjöra hann þar sveitlægan, því hús-
bændur þeir, er hann dvaldi hjá, hafi álitíð, að hann ætti heimili fyrir austan, og þar að
auki hafi hann ekki á þessum árum galdið neitt til sveitar, kirkju nje prests í Álptanes-
hreppi, sömuleiðis sje hans hvergi getið í húsvitjunarbókum þar í sveit, og loksins hafi hann
aldrei útvegað sjer þar lausamenskuleyfi nje húsmenskuleyfi. En hjer við er að athuga, að
áður en tilsk. 26. maí 1865 náði lagagildi, var ólögleg húsmennska ekki því til fyrirstöðu, að
maður áynni sjer sveit með samfleyttri dvöl í einhverjum hreppi, og þar að auki virðist
Ingimundur fremur að hafa verið lausamaður en húsmáður þau 19 ár, er hann dvaldi í
hreppnum; en orðin «búfastur eða vistfastur» í 6. gr. reglugjörðar 8. janúar 1834 varna

ekki því, að lausamaður geti unnið sjer framfærzlu með leyfislausri dvöl í einhverri sveit sbr. 45 dómsmálastj. br. 31. maí 1858 (tíð. um stjórnarmálefni I. bls. 221). Heldur ekki getur það haft 16. apríl neina þýðingu með tilliti til úrskurðar þessa máls að Ingimundur hefir ekki galdið nein gjöld í Álptanesshrepp, nje það atriði, að hann hefir verið álitinn heimilisfastur fyrir utan hreppinn, úr því að það er ekki sannað, að hann hafi borgað almenn gjöld eða haft fast heimili í nokkurri annari sveit á þeim árum, er hjer er um að ræða.

Samkvæmt því, sem þannig er tekið fram, verð jeg að vera yður herra amtmaður samdóma um, að Ingimundur hafi verið búinn að vinna sjer sveit í Álptanesshreppi, þegar hann leitaði styrks í Grímsnesshreppi.

Um sama leyti og Ingimundur leitaði sveitarstyrks, eða á árinu 1869, skýrði hreppstjórinn þar sýslumanninum í Árnæssýslu frá, hvernig ástatt væri fyrir honum, og að hann samkvæmt skýrslu sinni væri sveitlægur í Álptanesshreppi. Sýslumaðurinn í Árnæssýslu skrifaði sýslumanninum í Gullbringu- og Kjósarsýslu um málið; en eftir að Álptanesshreppur með brjefi frá 29. nóvbr. 1869 hafði skorazt undan að játa Ingimund þar sveitlægan, lá málið niðri, þangað til að sýslumaðurinn í Árnæssýslu 15. febr 1876 tók próf í því. Þjer hafið herra amtmaður álitnið, að Grímsnesshreppi beri að hafa ábyrgð á þessum drætti, og að því ekki geti orðið spurning um endurgjald handa honum á meira en því, sem hefir verið lagt með hlutaðeigandi þurfamanni frá byrjun ársins 1876, og verð jeg, eftir því sem á stendur, einnig að vera yður samdóma um það. Grímsnesshreppi virðist að hafa verið innanhandar, undir eins og honum var birt brjef Álptanesshrepps frá 29. nóvbr. 1869, að krefjast úrskurðar amtsins á málinu, og þar sem ekkert liggur fyrir um, að hreppurinn hafi gjört það eða hreyft málinu á þeim 6 árum, sem liðu þangað til sýslumaðurinn hinn 15. febrúar 1876 tók hið nefnda próf í málinu, virðist það á góðum rökum byggt að undan þiggja Álptanesshrepp frá því að endurgjalda Grímsnesshreppi það, sem hann lagði með þurfamanninum þessi ár.

Úrskurður sá, er þjer herra amtmaður hafið lagt á þetta mál, skal því óraskaður standa, og ber að ákveða samkvæmt brjefi mínu frá 17. september 1878 (stjórnartíðindi B. 144), hve mikið hver um sig af þeim 2. hreppum, er Álptanesshreppi hefir verið skipt í, skuli endurgjalda af því, sem Grímsnesshreppur hefur lagt með Ingimundi Sturlusyni frá byrjun ársins 1876.

Á æ t l u n

um V.—VIII. ferð landpóstanna 1881 og I.—III. ferð þeirra árið 1882.

46
29. apríl.

Póstferðirnar	Póststöðvarnar.	Burtfaradagar póstanna.						
		1881				1882.		
		V.	VI.	VII.	VIII.	I.	II.	III.
I. milli Ísafjarðar og Reykjavíkur,	Ísafjörður	14. júlí	18. ág.	27. sept.	8. nóv.	13. jan.	3. marz.	21. apr.
	Vatnsfjörður	15. —	19. —	28. —	9. —	14. —	4. —	22. —
	Bær	16. —	20. —	29. —	10. —	15. —	5. —	23. —
	Márskelda	17. —	21. —	30. —	11. —	16. —	6. —	24. —
	Hjarðarholt	18. —	22. —	1. okt.	12. —	17. —	7. —	25. —
A. frá Ísafirði.	Arnarholt	20. —	24. —	3. —	14. —	19. —	9. —	27. —
	Hestur	20. —	24. —	3. —	14. —	19. —	9. —	27. —
	Saurbær	21. —	25. —	4. —	15. —	20. —	10. —	28. —
	Mosfell	21. —	25. —	4. —	16. —	21. —	11. —	28. —